

характеристик: коли очікується прояв ризику, характер втрат.

3. Оцінка ймовірності виникнення ризиків і величини втрат в разі їх прояву.

4. За матрицею "Ймовірність-Втрати" розраховується індекс кожного ідентифікованого ризику, кількісно і якісно оцінюється ступінь впливу ризиків на хід реалізації ІБП і якісно оцінюється рівень кожного ідентифікованого ризику.

5. Отримані дані зводяться в спеціальну форму "Ризик-регістр". Після чого вся інформація зберігається в базі даних ризиків, за допомогою якої формується "Рейтинг ризиків", що дозволяє визначити черговість обробки ризиків.

6. Проводиться вибір способу обробки ризиків, за допомогою аналізу всіх можливих варіантів, причому робиться докладний опис майбутніх заходів щодо зниження ступеню впливу ризиків на хід реалізації ІБП до прийнятного рівня.

7. Знижується ступінь впливу ризиків до прийнятного рівня. Всі дії проводяться під постійним контролем.

8. Вся інформація, отримана в процесі управління ризиками, використовується при в наступних циклах управління.

Даний алгоритм дозволяє активними діями по обробці ризиків домогтися їх зниження до прийнятного рівня, тим самим збільшити ймовірність успішного завершення будівництва та отримати перевищення результатів управління ризиками над витратами в процесі управління.

Список використаних джерел

1. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOOK GUIDE) – Fourth Edition. (2008). (4). USA: Project Management Institute, Inc.

ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛОЖЕНЬ ТЕОРІЇ НЕЧІТКОЇ ЛОГІКИ ДЛЯ ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНОСТІ СТРАТЕГІЙ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Н. В. ДРІЛЬ, асистент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Невизначеність і нестабільність сучасного бізнес-середовища України та світу, підсилення конкурентної боротьби за споживачів і інвесторів чинить все більший вплив на прийняття зважених стратегічних рішень, а класичні моделі стратегічного управління та звична чітка логіка не в повному обсязі сприяють цьому. В умовах мінливості та недостатності інформації для оцінки

інноваційності стратегій будівельних підприємств набуває актуальності використання положень теорії нечіткої логіки, які дозволяють описувати якісні, неточні поняття й знання.

Для отримання стійких конкурентних переваг в сучасних реаліях кожному будівельному підприємству необхідно зробити свою стратегію розвитку інноваційною[3]. Оцінювання величини показника інноваційності впроваджуваної на підприємстві стратегії з точки зору впливу інноваційних чинників на діяльність підприємства в стратегічному періоді дає можливість визначити силу зв'язку між інноваційною складовою розвитку підприємства та стратегією. Така оцінка може відбуватися на основі положень теорії нечіткої логіки, яка дозволить проводити вербалізовану оцінку рівня інноваційності стратегії на основі суджень експертів про рівень факторів, від яких залежить ця величина.

Основні положення теорії нечіткої логіки засновані на математичній теорії нечітких множин, запропоновані американським математиком Лотфі Заде, які були опубліковані у 1965 році у роботі під назвою «Fuzzy Sets».

Нечітка логіка – розділ математики, який є узагальненням класичної логіки та теорії множин, що базується на понятті нечіткої множини як об'єкта з функцією приналежності елемента до множини, яка приймає будь які значення в інтервалі $[0;1]$, а не тільки 0 та 1. На основі цього поняття здійснюються різні логічні операції над нечіткими множинами та формулюється поняття лінгвістичної змінної, значеннями якої виступають нечіткі множини, та формується нечіткий висновок. Метод нечіткої логіки дозволяє враховувати в моделі оцінювання інноваційності стратегії діяльності підприємства якісні показники, що не мають точної кількісної оцінки. Використання зазначеного методу дозволяє суттєво підвищити рівень адекватності використання методики на базі поєднання в оцінюванні кількісних і якісних показників [1].

Лінгвістична змінна – це змінна, що завдана на деякій кількісній шкалі та приймає значення, що є словами або словосполученнями природної мови, які виражені через нечіткі змінні. Вони необхідні для якісного, вербального опису деякої кількісної величини.

Перевагами застосування положень нечіткої логіки є: використання числових і лінгвістичних змінних; можливість врахування функціонування підприємства в умовах невизначеності та адаптації до динамічних змін економіки; оперування якісними і кількісними даними; можливість нечіткої формалізації критеріїв оцінки і порівняння; використання експертних даних; здатність отримати оцінку у випадку математично не зв'язаних вихідних даних та врахування специфіки досліджуваного процесу.

Для оцінки інноваційності стратегій за допомогою системи нечіткого висновку у якості вхідних змінних обрані наступні фактори: зрілість процесів і структури підприємства; рівень адекватності організаційної структури потребам стратегічного управління; рівень розвитку інноваційного потенціалу в складі стратегічного потенціалу; рівень відповідності стратегії інноваційним пріоритетам підприємства; готовність персоналу до змін; стан диверсифікованості портфелю бізнесів; темпи зростання зовнішніх ринків; рівень інформатизації бізнесу; рівень самонавчання організації; рівень нестабільності зовнішнього середовища; рівень формалізації соціальних відносин (система соціальних стандартів, корпоративна культура); ступінь залучення позикових коштів; ступінь впливу стейкхолдерів на розробку стратегічних цілей. Розрахунок величини інноваційності стратегії підприємства можна виконати за допомогою модуля нечіткої логіки MATLAB у редакторі функцій приналежності, побудувавши функції приналежності для всіх вхідних змінних та нечіткі правила для нечіткого висновку.

Таким чином, положення нечіткої логіки дозволять здійснити оцінку інноваційності стратегій будівельних підприємств в умовах недостатньої інформації і кількісних вхідних даних.

Список літературних джерел

1. Ячменьова В. М., Вольська Г. К. Методика оцінювання інноваційності діяльності промислового підприємства // Бізнес-інформ, ; 4, 2014, с. 296–302.
2. Дунська А. Р., Поліщук А. С. Нечітка логіка в стратегічному управлінні зовнішньоекономічною діяльністю вітчизняних підприємств / А. Р. Дунська, А. С. Поліщук // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". – 2014. – № 11. – С. 563-571. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2014_11_86
3. Бурак О. М., Дріль Н. В. Інноваційність стратегій будівельних підприємств // Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції «Економічні проблеми та перспективи розвитку житлово-комунального господарства на сучасному етапі» 24–26 травня 2017 року, с. 84–85.